

## Linux på skrivbordet - Myt eller möjlighet

Copyright © 2003, 2004

Marcus Rejås <marcus@rejas.se>

Rejås Datakonsult

Jag ger härmed rätten till alla att nyttja denna presentation på alla sätt som anses lämpliga så länge som syftet på något sätt främjar användandet av fri och/eller öppen programvara.

Du kan alltså ta hela eller delar av detta arbete, du kan ändra det, du kan stoppa in det i ett annat arbete, du kan ta bort mitt namn, du kan hävda att du skrivit det, du kan göra vad du vill med detta arbete bara ovanstående uppfylls.

Denna presentation i ett format lämpligt för redigering finns på <http://rejas.se/docs/vasteras2004.sxi>

Marcus Rejås,  
Norrtälje 2004-07-26

# Linux på skrivbordet

- Myt eller möjlighet

Västerås 2004-11-05

Marcus Rejås <[marcus@rejas.se](mailto:marcus@rejas.se)>

Rejås Datakonsult

# Om Marcus Rejås

- Linux på skrivbordet sedan 1996
- Egen företagare, datakonsult fria programvaror
- Styrelseledamot i Svenska Linuxföreningen
- Grundare, tillsammans med TriNix AB, till Fritis.se
- Mer “fri programvara” än “öppen källkod”

# Fritis.se

- Ett projekt för att underlätta för fria programvaror i skolan
- Inte ett programvaruprojekt
- Skapar böcker och annat material
- "Det skall vara lättare att välja det fria alternativet än det slutna"
- <http://www.fritis.se>

# Fritis.se - Erfarenheter

- Många är intresserade och positiva
- Mycket positiv och konstruktiv feedback från experter borgar för stigande kvalitet
- Eleverna gillar materialet
- Svårigheter att få bidragande att leverera
- Oförstående om vad "fri" innebär

“Nu kanske myten om att de öppna programmens genombrott sker på skrivborden slutligen dör.”

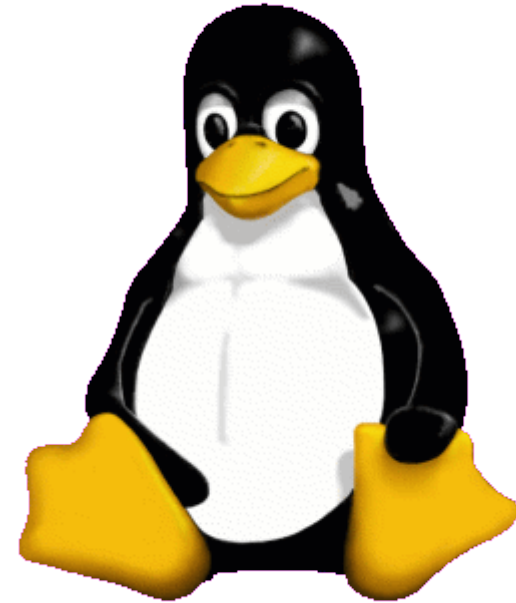
Thomas Rosén, i en krönika i CS 21:a januari 2004  
Angående att RedHat “lägger ner” sina vanliga distributioner till förmån för de slutna

# Historia

- Linux började utvecklas 1991
- 1992 Porteras X386 (nuvarande XFree86) till Linux
- 1994 Släpps Linux 1.0
- Linux har alltså **alltid** haft ett grafiskt gränssnitt
- Därmed inte sagt att det alltid varit lämpligt för skrivbordet ...

# Fördelar med Linux

- Fri programvara »
- Hög säkerhet
- Flexibelt
- Lätt att automatisera
- Lätt att fjärradministrera
- Lätt att anpassa efter sina behov
- Stabilt



Pingvinen Tux



# Frihet, vad är det

- Inte Shareware eller Freeware
- Linux är fri programvara
  - Använda till vad man vill
  - Studera hur det fungerar
  - Sprida det
  - Förbättra
- Leverantörsoberoende
- Framtidssäkert
- Bra och enkel support »



FSF's GNU

# Support

- Linux och annan fri programvara har en utmärkt support
- Supporten på nätet kan inte jämföras med motsvarande för sluten programvara
- Inga hemligheter, läs bugglista och FAQ innan du testar produkten
- Testa kostar "inget"
- Man kan köpa support som vanligt, om man vill och ställer höga krav »
- Statskontoret 2004: Brist på support är inget skäl till att förkasta öppen programvara.

# Linux i krävande miljöer

- Att använda Linux professionellt är i allra högsta grad möjligt (även på skrivbordet)
- Flera mogna distributioner
- Fler och fler väljer Linux. I Sverige är det ännu ovanligt medan det är vanligare i resten av världen
- Flera stora aktörer erbjuder support till Linux. Till exempel HP, IBM, Novell, Oracle, Sun, RedHat, m.fl.

# Migrationen

- Fallgroparna kan undvikas
- Planera noga, gärna tillsammans med experter
- Inventera noga alla program ni använder, det är fler än ni tror
- Ta små steg
- Behåll möjligheten att backa!
- Glöm inte användarna, de blir rädda

# Skrivbordsmiljöer

- Finns flera men två är vanligare än de andra till Linux idag
  - Gnome
  - KDE
- Båda dessa är stabila och lätta att använda
- Innehåller en komplett uppsättning program (kalkylator, textredigerare, filhanterare, urklippshanterare, m.m.)
- Även kontorsprogram följer med de flesta distributioner »

# OpenOffice.org

- Ursprungligen från tyska Stardivision, kallades StarOffice. Inte gratis, inte fritt.
- Stardivision köptes av Sun 1999. Sun släpper StarOffice gratis, inte fritt.
- Sun hjälper till att starta OpenOffice.org. Syftet är att skapa ett fritt "Office-Paket".
- Ur StarOffice har man tagit bort vissa komponenter på grund av avtal med tredjepartstillverkare.
- OpenOffice.org finns till flera plattformar

# OpenOffice.org har fått flera utmärkelser ...



Best Office Application

Sun Microsystems  
OpenOffice 1.0

Presented by Linux Journal



# Mozilla

- Mozilla är en webbläsare som finns till flera olika operativsystem
- Från början Netscape
- Finns i flera versioner, en liten som heter Firefox och en stor som heter Mozilla
- Innehåller allt man behöver
- Kan massor som inte Internet Explorer kan och är även ett attraktivt alternativ på Windows



# Säkerhet

- Linux är säkrare än Windows
- Virus existerar knappt
- Säkerhetsproblem åtgärdas snabbt
- Inget system är säkrare än sin administratör
- Det är enklare att säkra ett Linux-system än ett Windows-dito

# Inlåsnings effekter

- En av de största anledningarna till att byta till öppen programvara ...
- ... och den största anledningen till att inte fler gör det.
- Medveten strategi från en mängd leverantörer
- Kan MS Office läsa OpenOffice-filer?

# Nackdelar med Linux

- Det finns nackdelar
- Hårdvarutillverkarna stöder inte Linux i samma utsträckning som Windows
- Användarna är inte vana med Linux
- Många program som finns är relativt omogna
- Acceptans hos leverantörer och andra kan vara lägre
- Det mesta är inte Linux fel ...

# Framtiden ...

- Linux har ökat sedan den första dag det kom och kommer att fortsätta att öka
- Linux har idag väldigt liten del av skrivbordsmarknaden men växer. Redan stort, och blir större, på serversidan
- Linux används idag på skrivbordet främst hos företag som tidigare använt Unix och på högskoleinstitutioner

## Länkar

*Länkar som är relaterade till presentationen. Den sida eller de sidor i presentationen som de berör står inom parentes efter titeln.*

Rejås Datakonsult(2, 3)  
<http://www.rejas.se>

Trinix AB (3):  
<http://www.trinix.se>

Fritis.se (3, 4, 5):  
<http://www.fritis.se>

Svenska Linuxföreningen (3):  
<http://www.se.linux.org>

Om fri programvara (3):  
<http://www.gnu.org>  
<http://fsfeurope.org/index.sv.html>

Om öppen källkod (3):  
<http://www.opensource.org>

Thomas Roséns Krönika (6):  
<http://www.cendio.se/index.phtml?action=view&page=98>

Linux-historia (7):  
<http://www.tamos.net/ieee/history.html>  
<http://www.computerhope.com/history/unix.htm>

Xfree86-historia (7):  
[http://www.linux-mag.com/2001-12/xfree86\\_02.html](http://www.linux-mag.com/2001-12/xfree86_02.html)  
<http://www.robotwisdom.com/linux/timeline.html>  
<http://tinyurl.com/3bq96> (Usenetpostning)  
<http://www.x.org>  
<http://www.xfree86.com>

Fördelar med Linux (exempel) (8):  
[http://www.dwheeler.com/oss\\_fs\\_why.html](http://www.dwheeler.com/oss_fs_why.html)  
<http://tinyurl.com/47w7g> (Newsforge)  
<http://www.reichel.net/opensource/linuxtop10.html>

Fri programvara (9):  
<http://www.gnu.org/philosophy/>

Support (10):  
<http://se.linux.org/support>

Linux i krävande driftssituationer (11);  
<http://www.hp.com/linux>  
<http://www.ibm.com/linux>  
<http://www.novell.com/linux>  
<http://www.oracle.com/linux>  
<http://www.sun.com/linux>

Skrivbordsmiljöer (13):  
<http://www.gnome.org>  
<http://www.kde.org>

OpenOffice.org (14, 15);  
<http://www.openoffice.org>

Mozilla (16);  
<http://www.mozilla.org>  
<http://www.xulplanet.com/ndeakin/arts/reasons.html>

Säkerhet (17):  
<http://www.schneier.com/crypto-gram-9909.html>  
[http://news.com.com/2010-1071\\_980462.html?tag=fd\\_nc\\_1](http://news.com.com/2010-1071_980462.html?tag=fd_nc_1)

Inläsning (18):  
<http://www.statskontoret.se/op>